

”Det finns inget mer att förlora”

Mohamed bjöds in till Sverige från ockuperat område. Tillbaka i Västsahara greps han, misshandlades och hotades av marockansk polis, anklagad för att ha kontakt med utlänningar.

– *Slog polisen dig?*

– Självklart, säger Mohamed och tittar häpet på mig.

Det är uppenbarligen en mycket dum fråga jag har ställt.

Mohamed kommer från den ockuperade delen av Västsahara. Sommaren 2008 var han inbjuden till Sverige av Olof Palmes Internationella Center för att träffa västsahariska ungdomar från flyktinglägren. För första gången skulle dessa två grupper, som är skilda åt av en ockupation och en mur, få träffa varandra och svenskar.

I somras var han tillbaka i Sverige tillsammans med andra ungdomar från de två delarna av befolkningen. Även denna gång var det Palmecentret som stod för arrangemanget.

Det är något som den marockanska regimen inte ser med blida ögon.

Hotades med våldtäkt. Mohamed berättar om när den marockanska polisen grep honom i oktober 2008. Han hade just träffat några norska ungdomar på besök i Smara och visat dem runt.

Så fort dessa lämnat Västsahara, ringde den marockanska polisen Mohamed och frågade ut honom om norrmännen. Några dagar senare greps han.

Halv tio på förmiddagen hämtades han på sin arbetsplats av en grupp marockanska säkerhetspoliser och fördes till polisstationen i Smara.

– De satte en bindel för ögonen så att jag inte skulle känna igen dem och band mina händer bakom ryggen. Jag fick inte sitta ner. Till klockan tre på eftermiddagen fick jag stå upp på detta sätt. Omkring 15 personer bombarderade mig med samma frågor, berättar Mohamed.

”Vad har du för relation med de två norrmännen? Vi vet att du var i Sverige. Vad gjorde du där? Vilka var med? Hur ser kontak-

ten med Palmecentret ut? Vad har du för kontakt med andra svenska organisationer? Har du kontakt med EU-parlamentariker?” var några av frågorna. Jag fick också många frågor om de västsahariska människorättsaktivisterna i ockuperat område.

– De förolämpade mig och misshandlade mig fysiskt och psykiskt.

– De anklagade mig för förräderi och för att ha kontakt med utlänningar på besök i Västsahara och med Polisario. De sa också att jag hade träffat Polisarios representant Brahim Mokhtar i Sverige. Flera gånger hotade de med att våldta mig om jag inte samarbetade med polisen och gav dem den information som de ville ha.

– Till slut hotade de mig med att jag skulle spärras in i Svarta fängelset i El Aaiún om jag fortsatte att ha kontakt med utlänningar eller utländska organisationer eller om jag skulle ha kontakt med Nasiri Hamadi i Smara.

– Vi har ett speciellt konto för dig. Nu gör vi inget mer, men... sa de.

– Jag fick order om att inte stänga av min

”Flera gånger hotade de med att våldta mig om jag inte samarbetade med polisen och gav dem den information som de ville ha.”

mobil under en månad, att inte lämna Smara och att definitivt inte resa till Sverige.

Sedan dess har Mohamed fått vara i fred.

Misshandel, kidnappning eller fängelse.

Tre alternativ hotar västsahariska aktivister i den ockuperade delen, berättar Mohamed. Misshandel, kidnappning eller fängelse.

– *Är du inte rädd?*

– Det finns inget mer att förlora. Ja, vi riskerar att bli torterade och fängslade, men det är inte viktigt längre. Flera av oss är redan döda. Om vi alltid är rädda, gör vi ingenting och så kan vi inte ha det. Men naturligtvis finns det många västsaharier som inte vågar protestera, därför att de är rädda för konsekvenserna.

Skolorna i den ockuperade delen av Västsahara är usla, berättar flera av ungdomarna som jag träffar i Sverige. Det är en utstuderad strategi från den marockanska ockupationsmakten att inte utbilda västsaharier och att inte ge dem jobb.

De marockanska lärarna är okvalificerade, västsahariska ungdomar diskrimineras, blir drop-outs, flyttas till skolor långt borta dit de inte har råd att ta sig, får inga betyg alls eller får betyg trots att de inte varit närvarande och saknar kunskaper. Konsekvensen blir att många av de ungdomar som lyckas fortsätta på universitet i Marocko sällan klarar av studierna. De saknar helt enkelt förkunskaper.

Straffas hela tiden. Universitetsstudenter, vars föräldrar lyckats skrapa ihop pengar för att försörja dem, bor ofta kollektivt för att få ned kostnaderna. Marockanska staten har betalat bussresor till hemorten sex gånger om året för alla studenter men från i år är det slut.

För de västsahariska ungdomar som ändå lyckas ta en universitetsexamen, väntar nya problem. Said El Baillal var en av 12 marockanska och västsahariska ungdomar som väntade på information om vilka jobb de skulle få i den marockanska administrationen efter avslutad examen sommaren 2009. Alla har fått jobb – men inte Said. Han väntar fortfarande.

– Det finns inga fria rättegångar. Allt är redan klart när den åtalade ställs inför rätta, säger Mohamed.

– Vi straffas hela tiden. Vi kallar det ”kampskatt”, säger Mohamed.

– Vi kräver bara vår rätt – ett självständigt Västsahara. Alla organisationer som arbetar för ett självständigt Västsahara är förbjudna, men vi måste fortsätta att arbeta för detta ändå och att föra ut information till utländska journalister. Marockansk polis försöker naturligtvis alltid att stoppa våra möten.

– Om jag fick välja, skulle jag hellre bo i flyktinglägren. Visserligen har vi det bättre materiellt sett i den ockuperade delen, men i flyktinglägren finns i alla fall frihet.

– Men det är inte bara vi västsaharier som är ofria i det ockuperade Västsahara. Även marockaner lever under tvång. När den marockanske kungen kommer på besök till Västsahara, tvingas de stå och vifta med flaggor längs gatorna. De kan inte vägra.

– Jag har marockanska vänner och jag vet att inte alla är för kungen och regeringen.

Stöd oss! – Det finns inga fria rättegångar. Allt är redan klart när den åtalade ställs inför rätta. Men naturligtvis är det mycket bra att utländska observatörer kommer dit.

– I fängelserna finns inga rättigheter alls. Svarta fängelset är hemskt, mycket hemskt, men du har i alla fall dina släktingar nära dig som kan besöka dig.

– Inga västsaharier betraktas eller behandlas som politiska fångar eller samvetsfångar. Det är ett stort problem. Nu blandas de med alla kriminella fångar. I de fullpackade cellerna är det en ”ledare” som bestämmer vad som gäller. Det blir tufft för de västsahariska fångarna.

– Det är skamligt, det som händer i Västsahara. Att hålla tyst om allt som den marockanska regimen gör varje dag mot västsaharier och allt lidande som vi utsätts för är hemskt.

– Stöd oss! Fortsätt att stödja oss! Tryck på det internationella samfundet! Handla inte med stulna västsahariska varor! uppmanar till slut Mohamed oss svenskar.

**Text och bilder:
Lena Thunberg**

Detta verk är licensierat under Creative Commons Erkännande-Icke-kommersiell-Inga bearbetningar 2.5 Sverige licens. För att se en kopia av denna licens, besök <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/se/> Verket har publicerats i www.globalarkivet.se.